

POLAK WE FRANCJI

Le Numéro : 50 centimes.

Numer : 50 cts.

" LE POLONAIS EN FRANCE " — Journal hebdomadaire

Przed płacone Francji :

Cena numeru.... 50 cts

Miesięcznie..... 2 fr. 50 cts

Po za Francją w Europie :

Rocznie..... 48 fr.

W Ameryce :

Rocznie..... 3 dol.

Pismo poświęcone

sprawom religijnym, społecznym i ojczyznom 263

Wychodzi w każdą niedzielę

ORGAN ZWIĄZKU TOWARZYSTW KATOLICKICH

Adres Redakcji i

Administracji

bis, rue Saint-Honoré

PARIS (1er arr.)

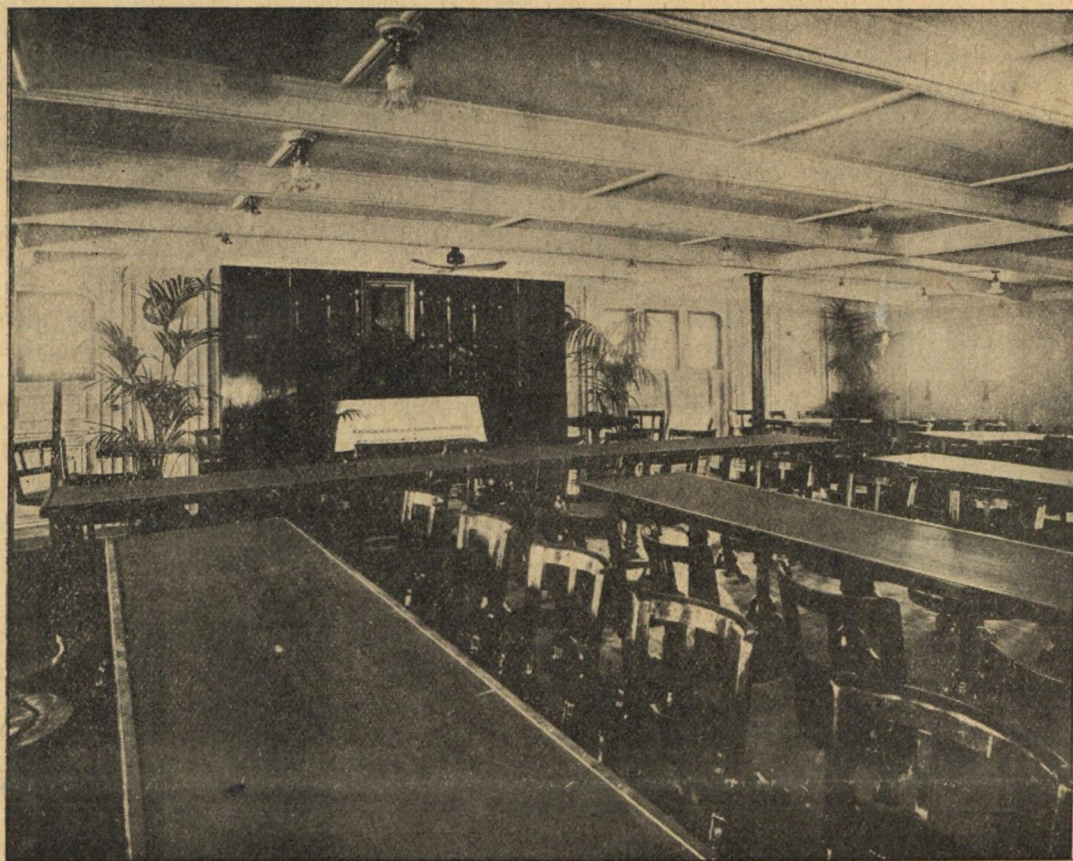
Nr. czeku 97067

Telefon : Richelieu 90-40

PARYŻ

NIEDZIELA 7 PAŹDZIERNIKA 1928

Rok V—N° 41

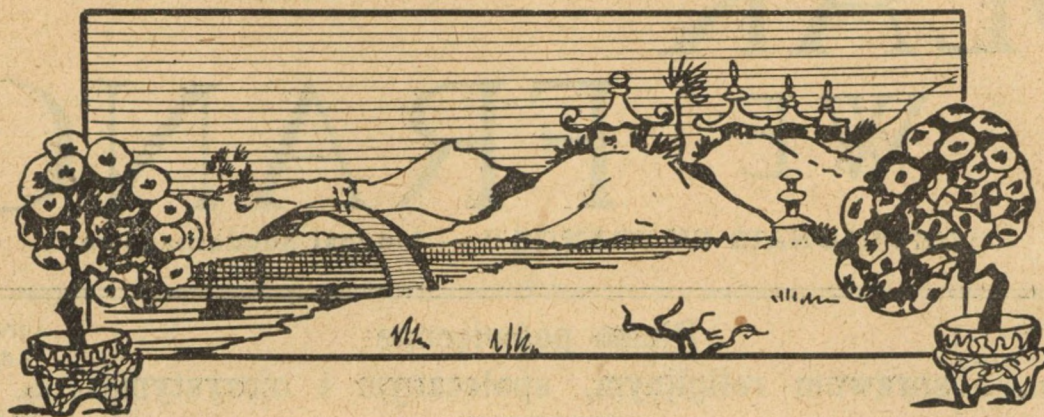
Okreł «Krakus» niedawno poświęcony kursuje między Gdynią a portami Ameryki Południowej; Fotografia przedstawia salę jadalną na okręcie. W głębi widać kaplicę i ołtarz.

NOWY KOŚCIÓŁ DLA POLAKÓW LYONU I OKOLICY

Niedawno jeszcze temu rozpisywały się gazety polskie o wielkim przyjacielu Polaków na wychodźstwie, o ks. Biskupie Binet z Soissons, który obecnie jest Kardynałem w Besançon. Wystarał się, nie bez trudu, dla swej djecezji o księdza polskiego, dopomagał do stworzenia, chociaż małego, ale wyłącznie Polakom do użytku oddanego kościółka, brał udział w uroczystościach polskich, a wreszcie opuszczając swoją djecezję przy-

szedł do kościółka polskiego, by specjalnie z Polakami się pożegnać.

Równocześnie ze staraniami J. Em. Ks. Kardynała Binet o księdza polskiego napływały ustawiczne nawoływania o kapłana polskiego ze środkowej Francji z Lyonu, od J. Em. Ks. Kardynała Maurin. Miał on wprawdzie w swojej djecezji już dwóch księży polskich: w Beaulieu i La Ricamarie, ale to są stałe placówki, kolo-

Na niedzielę XIX. po Świątkach

Ewangelia Mat. XXII. 1 — 14

W on czas mówił Jezus przedniejszym kapłanom i Faryzeuszom przez przypowieści, rękąc: Podobne się stało królestwo niebieskie człowiekowi królowi, który sprawił gody małżeńskie synowi swemu. I posłał sługi swoje wzywać zaproszonych na gody, a nie chcieli przyjść. Zasię posłał inne sługi, mówiąc: Powiedźcie zaproszonym: oto obiad swój nagotował, woły moje i karmne rzeczy są pobite, i wszystko gotowe; pójdźcie na gody. A oni zaniedbali i odeszli, jeden do wsi swojej, a drugi do kupiectwa swego; a drudzy pojмали sługi jego, i żelżywość im uczyniwszy pobili. A usłyszawszy król pógniwał się, i posławszy wojska swe, wytracił one mężobójec i miasto ich spalił. Tedy rzekł słudźnikom swoim: Gody były gotowe, lecz zaproszeni nie byli godnymi. Przeto idźcie na rozstanie dróg, a którychkolwiek najdziecie, wzywajcie na gody. I wyszedłszy słudzy jego na drogi, zebrali wszystkie które naleźli, złe i dobre; i napelnione są gody siedzącymi. A wszedł król, aby oglądał siedzące, i obaczył tam człowieka nie odzianego szatą godową. I rzekł mu: Przyjacielu, jakoś tu wszedł nie mając szaty godowej? A on zamilkł. Tedy rzekł król sługom: Zwiążawszy ręce i nogi jego, wrzućcie go w ciemności zewnętrzne; tam będzie płacz i zgrzytanie zębów. Albowiem wiele jest wezwanych, lecz mało wybranych.

wszystkich bez różnicy, do dobrych i złych. «I wyszedłszy słudzy jego na drogi, zebrali wszystkich, które naleźli, złe i dobre i napelnione są gody siedzącymi.»

Jakaż radość. Na gody swoje, do uczty eucharystycznej, Bóg wzywa wszystkich, dobrych i złych. Wezwanie idzie do wszystkich. Tak mało wśród nas dobrych, wybranych. Jaki smutek byłby dla tych, którzy czując się grzesznymi, nie mogliby przystępować do stołu Pańskiego. Czy komunja św. jest tylko dla wybranych? Nie! Wezwanie idzie i do dobrych i do złych. «Którychkolwiek najdziecie, wzywajcie na gody». Więc grzesznicy nie są odrzuceni? Nie! Którychkolwiek najdziecie, wzywajcie na gody. Więc i dla grzesznych jest ta uczta eucharystyczna przygotowana. I dla grzesznych. Jakoż

Jakaż radość. «Gody są gotowe, lecz zaproszeni nie byli godnymi. Przeto idźcie na rozstanie dróg, a którychkolwiek najdziecie, wzywajcie na gody». Wezwanie idzie do

nam się nie cieszyć! Czujemy się grzesznikami, czujemy się niecznymi, nieraz oczu nie śmiemy podnieść do P. Boga. Tak nam czasem nieśmiało przed Bogiem i we własnym sumieniu. «I wyszedłszy słudzy na drogi, zebrali wszystkie, które naleźli, złe i dobre. Choć czujemy się złymi, mamy jednak dostęp do stołu Pańskiego. O jak dobry jest Bóg, jak dobry jest Bóg.

Jednej rzeczy tylko nam trzeba: obmyć duszę z grzechów. Łaski poświęcającej, tej jednej szaty godowej potrzeba.

Jeszcze lepszy jest Bóg. Wszystkich wzywa do chwały swojej, do nieba, złych i dobrych. Życie tak nas spowiewało, grzechów tyle mamy na sumieniu, tak nie mi obarczeni jesteśmy, tak czujemy się daleko od Boga, że nawet modlić się nie ośmielamy. To i dla nas, dla złych, dla grzeszników jest niebo? I my tam pójść możemy? Niebo i dla nas? To niebo z świętymi, to niebo z aniołami, z błogosławionymi, z Matką Najświętszą, z Bogiem nieskończonym? O jak dobry jest Bóg, jak nieskończenie miłosierny on jest!

Wszystko zrobię, żeby pójść za takim wezwaniem, żeby dostać się do Boga tak dobrego.

Czego potrzeba?

Jednej tylko rzeczy: poznać grzechy swoje, odzyskać łaskę, tę jedyną szatę godową. Amen.

X. Emigrant.

nje duże, skąd księżom trudno wyjeżdżać na rozjazdy. Miał także w Lyonie przez kilka lat księży studentów, ale ci, zajęci w pierwszym rzędzie studjami, wolne tylko chwile mogli poświęcić pracy duszpasterskiej. A to nie wystarczało. Kolonja polska w Lyonie coraz liczniejsza. Sąsiedni proboszczowie francuscy coraz częściej zwracali się do swego pałsterza prosząc o księdza polskiego dla swoich polskich parafjan. Przy mnożących się

pod Lyonem fabrykach jedwabiu powstawały internaty dla dziewcząt, gdzie i Polek była pokaźna liczba. Toteż i Ksiądz Kardynał coraz częściej ponawiał swoją prośbę do Misji Polskiej, aż wreszcie od marca br. przeznaczono jednego księdza polskiego do Lyonu i okolicy. Naturalnie, mając do obsłużenia całą djeceję a nawet i kolonje kilku sąsiednich djecezyj, nabożeństwa w Lyonie odbywały się tylko raz na miesiąc i to w pierwszą nie-

Przegląd spraw wychodźczych SPRAWY DUSZPASTERSKIE

W depart. Aisne.

Ks. Mysza odwiedzi:

- 9—10.X. Terny — a przyjdą Polacy: ze Sorny, Neuville s. M., Margival, Vuillery.
10—11.X. Crecy-au-Mont — a przyjdą Polacy: z La Vallee, Le Paradis, Bethancourt, Lenilly.
11—12.X. Guny — a przyjdą Polacy: ze Sucrerie de Guny, Pont-St. Mard, Ghamps.
13—14.X. Fargniers — a przyjdą Polacy: z Tergnier, Beautor, La Fere.
14—15.X. Aubigny — a przyjdą Polacy: z Villers St. Christophe, Bray, Tugny et Pont, Douchy.
15—16.X. Ollezy — a przyjdą Polacy: z Dury, Sommette, Eaucourt, St. Simon.

X. Unslicht.

odwiedzi:

- 13—14. Października Touquin
20—22. Października Ocquerre
27—29. Października Fosse-Martin (Oise)
31. Października — 1. Listopada Nogent sur Seine (Aube).
1—2. Listopada Villuis
3—5. Listopada Santenz (S. et O.)
7—12. Listopada Limoges, Fourches, Evry-les-Chateaux, Gregy (w niedzielę).
17—18. Listopada Pontault.
18—19. Listopada Ozouer le Voulgis.
24—25. Listopada Trocy
25—26. Listopada Le Plessis-Placy.

X. Rogaczewski

1. października Saulnes 6—8 spowiedź, 8 msza św.
2. października Longlaville 18 różańcowe nabożeństwo;
3. października Longlaville 7—8 spowiedź, 8 msza św.
4. października Hussigny 18 różańcowe nabożeństwo, 6—7 spowiedź, 7 msza św.
Mancieulles 10—12 katechizm;
Pont-a-Mousson 14—16 katechizm;
6. października Nancy, 15—17 w szpitalach spowiedź;

6. października Varangeville, 20 różańcowe nab.; 7 paźdz. 6—7.30 spowiedź, 8.30 msza św. kazanie;
Maxeville, 10—11 spowiedź, 11 msza św., kazanie;
Foug, 16 nieszpory;
8. października Foug, 6—8 spowiedź, 8 msza św.
11. października Mancieulles, 10—12 katechizm;
Pont-a-Mousson 14—16 katechizm;
13. października Tucquegnieux 18 różańcowe nabożeństwo;
14. października Tucquegnieux, 6—8 spowiedź, 8 msza św. kazanie;
Mancieulles, 10—11 spowiedź, 11 msza św., kazanie;
15. października Montiers — różańcowe nabożeństwo;
16. października Montiers, 6—8 spowiedź, 8 msza św.
16. października Auboué, 18 różańcowe nabożeństwo.

Z BARLIN

Dnia 16 września b. r. obchodzono w naszej miejscowości Barlin piękną uroczystość poświęcenia sztandaru Bractwa Różańca Żywego Panien. W uroczystości brali udział wielebni księża miejscowi, między innymi Gen. Sekretarz Zw. Kat. ks. Garstecki oraz liczne Towarzystwa z okolicy i miejscowe. W dniu tym przystąpiły nasze młode polki wspólnie do komunji świętej.

Już od godziny trzeciej po południu nadciągały Towarzystwa, które były miłe przywitane przez nasze młode polki. O godz. 4.30 wyruszone długim pochodem ze sali polskiej do kościoła, na nabożeństwo, które odprawił ks. dr. Tworek. On też poświęcił sztandar i wygłosił jak zawsze piękne przemówienie, które każdy z zapalem słuchał. Po nabożeństwie ruszył pochód na dalszą uroczystość, gdzie nasze drużyny różańcowe za staraniem naszej wielebniej Siostry Jadwigi, odegrały przedstawienie: 1. sztuka «W opiece Marji»; 2. «Mieszczanka i wieśniaczka»; 3. «Matka chrzestna» i kilka innych krótszych ale zato miłych i wesołych sztuk, za co nie żałowano oklasków.

W międzyczasie wielebnii księża wygłaszali piękne i treściwe przemówienia, zachęcając do wspólnej i zgodnej pracy.

O godz. 8 wieczorem po skończonej uroczystości każdy z obecnych unosił ze sobą miłe wrażenia tak pięknej uroczystości, która długo pozostanie miłym wspomnieniem.

M. M.

UWAGA! CZYTELNICY «POLAKA»

Lecznica Polska w Paryżu, 90 rue du Faubourg St. Martin podaje do wiadomości, że niezamownym czytelnikom «Polaka» udziela bezpłatnie porad lekarskich we czwartki od godz. 9 rano do 12 popoł.

dzielę miesiąca. Nabożeństwa te odprawiały się w skromnym kościółku na Villeurbanne pod Lyonem. Od dworca daleko, dojazd trudny, bo kościół położony zupełnie poza miastem.

J. Em. Ks. Kardynał przemyślał nad tem, by nabożeństwa polskie przenieść do którego z kościołów w Lyonie, ale do którego? Współlokatorstwo nie zawsze jest wygodne. Podwójne nabożeństwa, polskie i francuskie w tym samym kościele często są okazją do różnych nieporozumień i zatargów. Czas nabożeństw nie zawsze jest dogodny dla wszystkich. Nasze polskie nabożeństwa i zwyczaj często rażą francuzów i naodwrot. By tego wszystkiego uniknąć Ksiądz Kardynał postanowił oddać jeden kościół w mieście do wyłącznego użytku wychodźcom, zwłaszcza, że oprócz Polaków jest tu w Lyonie bardzo wielu Włochów, Hiszpanów i innych. Trudno o budowę na ten cel nowego kościoła, bo brak funduszy, a po wtóre, potrzebny jest dziś. Dlatego też zdecydował znieść parafję św. Piotra i kościół ten oddać wychodźcom, żeby przynajmniej w kościele czuli się u siebie. Mimo sprzeciwu parafjan, którzy przyczynili się własnym funduszem do budowy tego kościółka, Ks. Kardynał za zgodą Stolicy Świętej zniósł parafję podzieliwszy ją pomiędzy trzy sąsiednie, a kościół od sierpnia przeznaczony jest tylko dla obco-krajowców.

Kościół ten znajduje się w centrum miasta w części położonej pomiędzy obydwiema rzekami, przy ulicy rue du Bat d'Argent nr. 8. Na zewnątrz wcale nie wygląda na kościół. Bez wieży, fasada wciśnięta pomiędzy dwa sąsiadujące domy wygląda raczej na pocz-

tę, zwłaszcza że przed kościołem umieszczono dużą (co się rzadko we Francji zdarza) skrzynkę na listy. Zato wewnątrz wygląda wspaniale. Ołtarz wielki, marmurowy z figurą Serca P. Jezusa; Dwa boczne ołtarze również z białego marmuru poświęcone jeden Najśw. Marji Pannie, drugi św. Józefowi. Uroczysty nastrój podnoszą trzy duże witraże za głównym ołtarzem o bardzo łagodnych kolorach. Środkowy przedstawia P. Jezusa oddającego klucze św. Piotrowi, boczne zaś: Zwiastowanie Najśw. Panny i Najśw. Rodzinę. Światło elektryczne i gazowe. Ogrzewanie centralne.

W tym kościele więc odbywają się teraz nabożeństwa polskie raz na miesiąc: mianowicie w każdą pierwszą niedzielę miesiąca. Rano o godzinie 9-ej msza św. z kazaniem, po południu o godz. 4-ej błogosławieństwo Najśw. Sakramentem z kazaniem. Spowiedzi słucha się we czwartek przed pierwszym piątkiem miesiąca od godziny 4 do 6 po południu; w sobotę przed pierwszą niedzielą miesiąca od godz. 4 do 6 po południu; w pierwszą niedzielę miesiąca przed nabożeństwem i po nabożeństwie i to tak rano jak i po południu. Konfesjonał dla Polaków jest przy samej ambonie.

Mało tych nabożeństw to prawda, ale też zato przypuszczać należy, że Polacy z Lyonu i okolicy wykorzystają przynajmniej tę jedną niedzielę w miesiącu i stawać się będą najliczniej na polskie nabożeństwa a przeto spełnią swój obowiązek, a zarazem okażą wdzięczność Księdzu Kardynałowi za jego troskę o nich.

Ks. Knapik.

Z Polski

Minister pracy i opieki społecznej o ustawach socjalnych.

W Warszawie zebrała się w niedzielę Rada Ochrony Pracy. Na porządku jej obrad znajdują się dwa ważne projekty ustaw: o umowach zbiorowych pracy i o załatwianiu zatargów zbiorowych pracy.

Minister Jurkiewicz w swej mowie wstępnej wykazał, że umowy zbiorowe odpowiadają nadzwyczaj ważnej potrzebie szerokich warstw pracowniczych, pozwalając im występować wobec pracodawców, jako siłę zorganizowaną, zdolną do przeprowadzenia swych postulatów. System ten jest równie dobry dla pracodawców, ponieważ kieruje na normalne tory konkurencję między przedsiębiorcami i ustala na czas dłuższy warunki pracy. Państwo widzi w tym systemie czynnik dodatni i odnoszący do życia gospodarczego i politycznego planowość i zmniejszenie niepotrzebnych tarć, co znowu sprzyja zwiększeniu produkcji i dobrobytu.

Mówiąc o sposobie załatwiania zatargów zbiorowych pracy, minister podkreślił, że zmniejszenie tych zatargów, zapobieganie im i ich skutkom leży tak w interesie państwa, jak i obydwu stron zainteresowanych.

Polska przystępuje do pracy ustawodawczej na tem polu, korzystając z doświadczeń Zachodu. Jak wiadomo projekt ustawy przewiduje rozjemstwo państwowe w razie wybuchu zatargu.

Śnieg w Tatrach.

W nocy z niedzieli na poniedziałek spadł w Tatrach śnieg, mianowicie na drodze do wodospadów Mickiewicza do Morskiego Oka oraz na Hali Gąsienicowej. W związku z tem nastąpiło bardzo znaczne obniżenie się temperatury. Nad Morskiem Okiem termometr wskazywał 1 st. ciepła. Również w samym Zakopanem nastąpiło znaczne oziębienie, temperatura wynosi 4—5 stopni ciepła.

Ruch emigracyjny z Polski.

W drugim kwartale br. wyjechało ogółem z Polski w celach emigracyjnych 66.340 osób, w tem do krajów europejskich 45.925, do krajów pozaeuropejskich 21.045. W tym samym okresie powróciło do Polski 9.403, z krajów europejskich 7.367, pozaeuropejskich 2.036. Największa liczba powróciła z Francji, bo 4.844.

Ze Świata

Wrzesień miesiącem katastrof.

Ostatni ubiegły miesiąc był świadkiem bardzo licznych i strasznych katastrof.

Już 1 września wybuch fabryki dynamitu w Honfleur przyczem zostało zabitych 7 osób.

W niedzielę 2 września katastrofa aeroplanu, w której został zabity min. francuski Bokanowski i 4 innych lotników. Tego samego dnia na wyścigach auto wpadła na tłum widzów i rani 20 osób.

W połowie miesiąca straszny cyklon niszczy setki miast i zabija 2.500 osób.

Z nad Garonny

Po pewnych dość trudnych przejściach w roku 1926 zdołałem otrzymać pozwolenie na wyjazd na studia do Tuluzy we Francji. Dnia 3 października tegoż roku po 48-godzinnej podróży północnym międzynarodowym kurjerem i francuskim szybkobieżnym ekspresem stanąłem u celu mej podróży w Tuluzie, dwustutysięcznym grodzie nad cudną Garonną leżącym. O tej Francuzi naszą piękną piosenkę «Si la Garonne avait voulu... — jeżeliby Garonna chciała...»

Tuluza leży w kotlinie rzeki Garonny, która tworzy jeden z największych rzecznych basenów Francji. W starożytności jedno z plemion rasy iberyjskiej osiadło na pobliskim wzgórzu, zakładając dziś tak zw. «Stara Tuluzę». Dała ona początek obecnej Tuluzie. W wieku IV. przed Chr. Panem Stara Tuluzę upadła. Zdobyli ją t. zw. «Volkes Tectosages; oni to dali krajowi początek organizacji politycznej.

W czasie wojen rzymskich Tuluzę przeszła pod panowanie Rzymu jako miasto federacyjne. Wtedy głó-

Przed tygodniem pożar teatru w Madrycie w Hiszpanji zwałił 100 osób, rannych zaś 350 zdołano wydobyć z gruzów. Zaledwie pochowano ofiary pożaru a już telegramy doniosły o strasznym wybuchu magazynu amunicji w mieście Melilla, w hiszpańskim Marokku. Wybuch spowodował śmierć 54 osób, a przeszło 200 osób rannych.

Jak na jeden miesiąc to za wiele ofiar.

Cudowne uzdrowienie.

Przed kilku dniami 26-letni niemiecki akrobata Piotr Plummel w czasie produkcji akrobatycznych w Neapolu spadł i doznał złamania kręgosłupa. Ciężko rannego przewieziono do szpitala i poddano natychmiastowej operacji. Plummel będący protestantem przyglądał się z ciekawością katolickim ceremoniom religijnym, które robiły na nim głębokie wrażenie. W pewnej chwili ujrzał na ścianie szpitala obraz Matki Boskiej, do której zaczął się gorąco modlić o wyzdrowienie. W kilka godzin potem doznał wrażenia, jak gdyby nowe siły w niego wstąpiły. Rzeczywiście po kilku dniach chory wyzdrowiał zupełnie. Plummel postanowił przejść do kościoła katolickiego. W najbliższych dniach ma się odbyć ceremonia religijna w obecności biskupa Neapolu i konsula niemieckiego.

WIDMO GŁODU W ROSJI

Rosja, która zawsze była niewyczerpanym śpichlerzem Europy, a której eksport zboża stanowił główne podwaliny dobrobytu społeczeństwa i zasobności skarbu państwa, od kilku lat przechodzi chroniczny kryzys ekonomiczny. W tym roku kryzys ten przeobraził się w katastrofalną klęskę głodową.

Zasadniczą troską rządu obecnego jest zażegnanie widma głodu i złagodzenie fatalnych następstw braku żywności.

Klęską głodową dotknięte są głównie obszary, położone na północ Kaukazu, wschodnie połacie Ukrainy i obszary Kubania. Prognozy urodzaju, wydawane na wiosnę i w lecie, bynajmniej się nie ziściły. Ulewne deszcze na Ukrainie zniszczyły zbiory doszczętnie, wobec czego rząd nie tylko nie przeznaczył zboża na wywóz, lecz musi zabiegać o odsunięcie widma głodu, który zagraża społeczeństwu rosyjskiemu.

W samej gubernji Chersońskiej 300.000 kolonistów pozostaje bez chleba; także na Ukrainie sytuacja jest nader poważna i rząd stoi w obliczu rozruchów na tle głodowym, wobec czego przeznaczył miljon rubli na dożywianie dzieci w okolicach, dotkniętych klęską.

W miastach dają się braki zboża dotkliwie odczuwać i objawiają się w drożyznie pieczywa i pogorszeniu jego jakości. Przed sklepami spożywczymi stoją o każdej porze dnia i nocy tłumy konsumentów, wyczekujących pod strażą policji swojej kolejki otrzymania wyznaczonej racji żywności.

Zarządzenia ograniczające ilość żywności na głowę, wydane na wiosnę, obowiązują w dalszym ciągu. Rząd i społeczeństwo wyczekują z trwogą nadchodzącej zimy.

Sowiety bronią Waldemarasa.

Litewska partja komunistyczna przeżywa poważne przesilenia. Rząd sowiecki obawiający się obecnie, że władzę objąć może rząd lewicowo-socjalistyczny lub demokratyczny zabronił komunistom litewskim zwalczania Waldemarasa. Przeciwnie temu poleceniu Moskwy wystąpiła grupa komunistów litewskich z powodu mieszania się Moskwy do spraw wewnętrznych Litwy.

wna Tuluzę już leżała nie na dawnym wzgórzu, dominującym nad Garonną i jej licznymi dopływami, lecz na płaszczyźnie, na równinie Garonny, między wzgórzami. Opuszczając dawne swe położenie na wyżynie miasto rozłożyło się na prawym brzegu rzeki na północ od Starej Tuluzy.

Rzymianie, jakby spychając miasto ze wzgórza, pobudowali najpierw potężną fortecę, nazwaną swego czasu «Zamkiem Narbońskim» («Le Chateau Narbonnais»). Obecnie w tem miejscu leży rozległe przedmieście o niskich domach, licznych ogrodach i szerokich alejach pod nazwą św. Michała; Z Zamkiem Narbońskim łączyły się liczne szanse, wały i przedmurza, które broniły miasta przed napadami nieprzyjacielskimi. Tworzyły się dwa przedmieścia. Każde z nich posiadało swe fortyfikacje: północne wokół opactwa św. Saturnina, nazwane później «Miastem» (Bourg); zachodnie na lewym brzegu Garonny, przedmieście św. Cyprjana.

Za panowania rzymian Tuluzę nie odegrała potężnej roli historycznej. Pierwszorządna rola przypadła w udziale miastu Narbonne, ojczyźnie Warrona, imperatorów rzymskich: Karusa, Karyna, Numerjusza, —

KOMUNIKAT

Dowiadujemy się, że następny pociąg specjalny POLEXPRESS ze Strasburga do Polski odchodzi w dniu 13 października. Interesowani winni się stawić w Strasburgu, Gare Centrale dnia 13 października o godzinie 6-ej.

Zwracamy ponownie uwagę na korzyści jakie przedstawia dla reemigrantów podróż pociągiem specjalnym:

1) sprzedaż biletów i bezpośrednia rejestracja bagażu do 28 miejscowości w Polsce,

2) niższe ceny.

odbycie podróży pod opieką konwojentów polaków.

Wobec tego, że ilość miejsc w pociągu jest ograniczona, wszyscy interesowani winni się zgłaszać niezwłocznie. Należy mieć na względzie, że równocześnie czynić należy starania celem przedłużenia paszportu i uzyskania wiz tranzytowych, ażeby uniknąć zwłoki w otrzymaniu potrzebnych na wyjazd dokumentów.

Protest

W nr. z dnia 23 września br. «Polonji Nowej» gazety wydanej w Paryżu został zamieszczony anonimowy artykuł, który w formie brutalnego paskwila napadł na p. Doktora Bratka-Kozłowskiego, naczelnego lekarza Kliniki Polskiej w Douai.

Zarządy Główny niżej podpisanych organizacji, znając osobistość Doktora Bratka-Kozłowskiego i Jego kilkoletnią działalność na niwie lekarskiej i społecznej wśród emigracji polskiej na terenie północnej Francji, jaknajkategoryczniej protestują przeciwko tego rodzaju kalumnjom i insynuacjom, oraz piętnują odnośny artykuł, jako niegodny pióra uczciwego człowieka.

Jednocześnie uważamy, że artykuł tego rodzaju nie powinien być zajęć miejsca na łamach sznującego się pisma.

Zarząd Główny Związku Robotników Polskich

Lille dnia 24 września 1928.

Stefan Rejer prezes, Piotr Kalinowski sekretarz, K. Berent skarbnik.

Zarząd Główny Towarzystwa Opieki nad Matką w ciąży, Dzieckiem i Chorymi w szpitalach.

Douai, dnia 24. września 1928 r.

(pieczęć) J. Studziński — prezes; J. Jachimowicz — sekretarz.

Rejestracja rocznika 1908 r.

Na mocy art. 25 Ustawy o Powszechnym Obowiązku Wojskowym z dnia 23 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. z dn. 18.IV.1928 r. Nr. 46 poz. 458) Konsulat Generalny R. P. w Paryżu wzywa wszystkich obywateli polskich, zamieszkałych w jego okręgu, urodzonych w roku 1908 do osobistego stawienia się pod odpowiedzialnością z art. 97 wspomnianej Ustawy, w lokalu Konsulatu Generalnego 19, rue Alphonse de Neuville w czasie od 1 października do 30 listopada 1928 celem zarejestrowania.

W razie niemożności stawienia się osobistego do rejestracji przysługuje zainteresowanym prawo dopełnienia tego obowiązku listem poleconym, z jednoczesnym podaniem powodów, uniemożliwiających osobiste zgłoszenie się.

Przy zgłoszeniu się osobistym lub pisemnym należy przedłożyć dowody osobiste (paszport, metrykę urodzenia).

(—) Dr. Karol Poznański Konsul Generalny.

dziś słynnego z wyrobów miodowych, win i wódki; leży ono w odległości 150 kilometrów na południowy zachód od Tuluzy, na ważnej linii kolejowej Tuluza — Marsylja. Tuluza nie odegrała roli zapewne dlatego, że była miastem Gallów, że została zdobyta później; że leżała w środku cieśniny lądowej między dwoma morzami. Rzymianie wyznaczyli jej trzecie miejsce wśród miast Galji, a piętnaste wśród miast Imperjum. Tuluza stała się zaledwie stolicą okolicy.

Państwo cesarów chyliło się do upadku; na jego ruinach zapanowali Wizygoci. Jeden z ich przywódców uczynił Tuluzę stolicą swego państwa. To był szczyt sławy, potęgi i rozwoju politycznego miasta; ale jednocześnie była to zapowiedź bliskich nieszczęść. Przegrane wojny z Frankami sprowadziły na Tuluzę okres ruiny i nędzy historycznej: Kłodoceusz uczynił ją stolicą małego księstwa.

Za czasów dynastji Merowingów, w roku 628 Tuluza stała się stolicą Akwitacji. Jako taka przetrwała aż do czasów anarchji po śmierci Karola Wielkiego. Jeden z książąt, niejaki Raymond — korzystając z podziału królestwa Karolingów obwołuje się królem i zakłada dom panujących, zwany «Dynastją Południową». To epoka kwitnąca. Rozwój cywilizacji — nadzwyczajny; świadkiem jego jest cudny kościół św. Saturnina w

Polskie Tow. Gimn. S. Pologne w Paryżu zaprasza wszystkich członków i sympatyków na zebranie miesięczne, które się odbędzie dnia 13-go października br. o godz. 8.30 wiecz. w cafe Zeyer, 4, rue St. Denis (Metro: Chatelet).

Przypomina się amatorom piłki nożnej, że trening odbywa się regularnie co niedzielę na łąkach Bois de Boulogne (Bagatelle). Zbiórka jak zwykle przy memtrze Porte Maillot o godz. 2.30.

Za Zarząd St. Malchrowicz

POSZUKIWANIA

Osoby, którym znany jest obecny adres lub posiadają jakąkolwiek wiadomość o następujących osobach zechcą ją donieść Konsulatowi Generalnemu R. P. w Paryżu 19, rue Alphonse de Neuville Bąk Stanisław (brak bliższych danych); Partyka Andrzej (brak bliższych danych); Konik Franciszek (ur. w pow. Nisko; Henchelek Anna ur. 20.II.1890; Utkowski Edward (brak bliższych danych); Szymczak Jan ur. 26.10.1887 — pow. Miechowski; Markowski Michał (brak bliższych danych); Chwaliński Józef ur. 1894 w Uniejowie; Szafranski Władysław ur. w 1898 w Lipnicy; Yałewski Jan ur. 1861 w pow. Lubaa; Dutoski Józef (brak bliższych danych); Kubiński Franciszek ur. 1881 w Korzęcinie; Nagibauer Józef ur. 1896; Mydżyn Tomasz, ur. 1900 Piaseckii Józef (brak bliższych danych); Kaczmarek Feliks (brak bliższych danych); Stachowiak Michał ur. 1900 w Brodziszewie; Zbirowski Stanisław ur. 1893 w Ciechanowskim; Melbruda Bronisław (brak bliższych danych); Dakowski Jan ur. 1893 w Patatonowie; Sołt Stanisław ur. 1894 w Lesznie; Szulc Józef ur. 1886 w Skalmierzycach; Kubiński Józef w 1901 w Kotowie; Grahowski Stanisław ur. 1899 w Pietrzykowie; Paluch Franciszka (brak bliższych danych).

Obrona Prawna przy Związku Robotników Polskich we Francji uprzejmie rosi osoby, którym znane jest obecnie miejsce pobytu Franciszka Skrzypczaka ze Sebastjanowa, pow. Srem, który przed kilku laty wyemigrował do Francji. Jego ostatni adres brzmiał: Franciszek Skrzypczak a Chambeul Pow. Lavissiere, Cantal, Francja. Od lutego 1927 niema o niź żadnej wiadomości.

Dane powyższe są potrzebne obronie prawnej Z. R. P. celem załatwienia sprawy majątkowej.

Zarząd Główny Związku Robotników Polskich we Francji.

Ktoby znał miejsce pobytu p. Anny Unużanki, która niegdyś przed 4 laty pracowała w Orleans, rue de Colon 17, proszony jest podać adres jej do Redakcji.

KALENDARZ

Październik dni 31

- 7 N. 19 po Z. Św. MB Różańcowej
- 8 P. Brygidy pn.
- 9 W. Ludwika Bertrand
- 10 S. Graciszka Borgj.
- 11 C. Emiljana
- 12 P. Maksymiljana b.
- 13 S. Edwarda kr.

stylu romańsko - tuluzanskim. Jest to najwspanialszy pomnik tego budownictwa.

Wojny z albigensami w wieku XII i XIII zniszczyły Tuluzę pod względem politycznym. Ale za to gród garioński zaczął odgrywać pierwszorzędną rolę pod względem naukowym, kulturalnym. Kościół Katolicki postanowił założyć w Tuluzie ognisko nauki; i rzeczywiście: Tuluza rozniosła swe światło nauki nie tylko po całej Francji, ale na całą Europę. Cztery zakony żebrzące: dominikanie, franciszkanie, karmelici i augustjanie obrali Tuluzę za swą siedzibę; to jedna strona życia katolickiego. A druga? W trzecim dziesiątku XIII wieku ojciec św. Grzegorz IV powołał do życia Uniwersytet Katolicki. Przez trzy wieki (XIV—XVI) Uniwersytet liczył w niektórych latach po 10 tysięcy słuchaczy rocznic. Ławy jego opuściło kilku papieży, którzy tam uczęszczali jako studenci lub jako profesorowie. Mury jego opuścił również św. Wincenty a Paulo, potęga katolicyzmu.

W roku 1454 Tuluza stała się siedzibą parlamentu. Słowem miasto promieniowało życiem religijnym, naukowym, politycznym i prawnym. Pod względem artystycznym Tuluza przodowała.

(Dok. n.)

Uwaga! Czytelnicy "Polaka"

Nadszedł nowy transport książek do nabożeństwa. Ceny różne od 50 fr. do 10 fr. W najrozmaitszych oprawkach; skórkowej, płócienniej; papierowej. Chcesz zrobić cenny upominek rodzinie, znajomym, kolegom, koleżankom. Cóż może być przyjemniejszego; pożyteczniejszego jak upominek w postaci pięknie oprawnej książki do nabożeństwa!

Napiszcie tylko w jakiej cenie żądacie z niezwłocznie wyślemy za zaliczeniem pocztowym. Adresować należy:

Polak we Francji

263 bis, rue Saint-Honoré PARIS (1er)

ZAPŁACILI PRENUMERATE

Wydra Paweł do 1.3.29; Tomasz Polak do 1.12.28; Woźniak Ignacy za wrzesień 27 fr.; Bednarek Józef do 1.7.29; Kasprzyk Franciszka do 1.2.29; Mr. Fanier do 1.9.29; Bernasiuk Wład. do 1.11.28; Krawiec Józef do 1.2.28; X. Bullard do 1.9.29; Paduch Marja 1.3.29; Kmit Józef 1.11.28; Kowalski Antoni 1.3.29; Gruszczyńska Wiktorja 1.10.28. Opłacili do 1.1.29: Pietrzak Józef; Zminka Nicolas; Zel Stanisław; Mak Antoni; Krakowska Karolina; Kodziś Stanisław; Jabłoński Marcin; Nowak Walenty; Karpiński Jan; Żołyniak Marja; Wysocki Andrzej; Siwiec Józef; Pięta Jan; Lewicka Anna; Lisowski Józef; Karp Albina; Krzaczek Jan; Jabłoński Józef; Jesionka Władysław; Drąg Michał.

Potrzeba robotników do rafinerji i cukrowni w Sermaize Marne.

począwszy od października. Kantyna i mieszkanie gotowe. Zgłaszać się: Raffinerie de Sermaize (Marne).

Lekarz-Polak

Dr. Franciszek Brabander

b. ekstern. szpitali m. Paryża przyjmuje rano od 11 do 12 i po poł. od 3 do 6 w niedziele od 10 tej rano
CHOROBY WEWNĘTRZNE, SKÓRNE I DRÓG MOCZOWYCH
Ceny Specjalne dla Robotników

21, Boulevard Port-Royal 1 piętro na lewo (Métro Vavin)

Uwaga: 21, nie 21 bis. Tél. Gobelins, 51-07.

KLINIKA POLSKA

Spodziewamy się twierdzą ci, którzy mają wiarę, gdyż wiara daje nadzieję a w nadziei tkwi największa moc.

Zwracajcie się do nas ze wszystkimi chorobami, a wyleczymy was.

ALE NIE ZWLEKAJCIE!

bo wiedzieć musicie, że miliony szkodliwych bakterji gnieździ się nawet w zdrowym naszym organizmie a przy najmniejszej chorobie one się mnożą i grożą naszemu zdrowiu.

W naszej KLINICE są lekarze specjaliści dla wszystkich chorób, jako to:

kobiece, wewnętrzne, dziecięce, skórne, weneryczne, oczne, uszne, gardłowe nosowe.

Są specjalne pokoje dla operowanych w naszej Klinice. Operacyj dokonują profesorowie paryskich i polskich Uniwersytetów.

Klinika posiada GABINET DENTYSTYCZNY zaopatrzony w najnowsze urządzenia techniczne: leczy się chore zęby, wstawia się plombę, nowe zęby złote i białe, koronki i mostki.

Dla robotników znaczne ustępstwo i dogodne warunki.

KLINIKA znajduje się:

62, rue de la Rochefoucauld (róg rue Pigalle)

Métro: PIGALLE

Przyjęcia codziennie od godz. 10-12 i od 2-9 wieczór.
W niedziele i święta od 10-12 i od 2-4 ppl.

ADWOKAT PRZYSIĘGŁY

przy Petersb. sędzie, apel.

Jerzy LEWIŃSKI

5, rue Boudreau (przy Opéra) Paris (9e)

Métro: Opéra

Tel. Central 94-37 — 94-66

przyjmuje od 10 do 12 i od 2 do 6 w niedziele od 10-12.

Sprawy karne, cywilne, handlowe i administracyjne. Obrona we wszystkich sądach p. adw. francusk. Pełnomocnictwa. Rozwody. Sprawy ślubne. Tłumaczenia Korespondencji w Polsce. Akta rejestralne. Spadki. Naturalizacja. Porady listowne i osobiste.

DOSTARCZAM DO FRANCJI TANIE CZESKIE PIERZE BENEDIKT SACHSEL

Lobzy Nr. 346 u Pilzen

CZECHY

(République Tchécoslovaque)

kilogram białego dartego 30 fr., lepszego 40 i 50 fr.; miękkiego jak kwap 65 i 75 fr.; najlepszego 90 fr. — Ceny we frankach francuskich Wysła bezpłatnie i bez cła za zaliczką pocztową. Opakowanie się nie wlicza. Wymieniam i odbieram napowrót. — Próbką darmo. — Łaczki z Czech do Francji są około 14 dni w drodze.

Najstarszy polski sklep

założony w roku 1909

Bizuterji Zegarków i Instrumentów Muzycznych

ARMAND

Pod Zarządem
Marji
widyńskiej

POLECA RODAKOM!

Zegarek doskonale chodzący z 5-letnią gwarancją stalowy lub niklowy.....	55 fr.
Zegarek, czarny lub niklowy, 15 rubinów ..	75 fr.
Zegarek nakręcany co 8 dni, czarny lub niklowy.....	95 fr.
Zegarek firmy Lip czarny lub niklowy, mechanizm ancre 15 rubinów.....	145 fr.
Zegarek, srebrny, mechanizm zbardzo staranny	125 fr.
Zegarek, damski, czarny lub niklowy.....	75 fr.
Zegarek, damski, srebrny, bardzo ładny.....	95 fr.
Zegarek, srebrny, płaski, bardzo elegancki mechanizm ancre, 15 rubinów	165 fr.
633 Budziki	48 — 38 —
235 Harmonje w najlepszym gatunku, 10 tonów, 4 basy ..	150 fr.
— 31 tonów, 12 basów 425 fr. 21 tonów, 8 basów.....	225 fr.
248 Harmonijki ustne, Koncertowe, 64 tony, 26 fr. 80 tonów.....	36 fr.
342 Fonografy.....	325 fr. 375 fr. 425 fr.
457 Skrzypce w dobrym gatunku, w pudle 200 fr. 235 fr. 265 fr.	
304 Przyrząd do ostrzenia brzytwy w futerałach.....	6 fr. 10 fr.
317 Brzytwy w doskonałym gatunku.....	20 fr. 24 fr. 30 fr.
412 Grzeblenie z prawdziwego rogu, mocne..	7 fr. 0 fr. 12 fr.
447 Szczotki do włosów.....	10 fr. 12 fr. 14 fr.
502 Lusterka w niklowych ramkach.....	18 fr.
201 Mydło do golenia w metalowym futerałach.....	4 fr.
907 Szczyrki 2 ostrza i korkociąg, cały stalowy ..	8 fr. 12 fr.
612 Maszynka do strzyżenia włosów	49 fr. 55 fr.
Pędzle do golenia w doskonałym gatunku 6 fr. 8 fr. 12 fr.	
Bindy do włosów.....	4 fr. 6 fr.

Do każdego zegarka dołączony jest dla czytelników POLAKA WE FRANCJI ładny łańcuszek bezpłatnie. Wysła się po otrzymaniu przekazu pocztowego mandat-poście, który nadesłać należy pod adresem:

Powyższy adres można wyciąć i nakleić na kopertę. — Opakowanie i przesyłka bezpłatnie. — Jeżeli macie trudności z wysyłką pieniędzy to napiszcie do nas nadmienając jaką nam sumę przelać chcieli a dostarczymy wam gotowy przekaz pocztowy który wystawimy odpowiadając na pocztę i wpisać wymienioną kwotę.

Katalogi wysyłamy bezpłatnie

ARMAND

4, rue des Archives
PARIS (4e)

LECZNICA POLSKA W PARYZU

Urządzona według nowoczesnych wymagań nauki

90, rue Faubourg St.-Martin, tuż obok Gare de l'Est

Métro: Gare de l'Est lub Chateau d'Eau. — Liczne tramwaje i autobusy.

Diatermia, lampa kwarcowa, leczenie elektrycznością. Prześwietlanie promieniami Roentgena. CHOROBY WEWNĘTRZNE, REUMATYZM, HEMOROIDY i ŻYLAKI. NIEGOJĄCE SIĘ OWRZODZENIA, CHOROBY WENERYCZNE, tryper szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc piciowa. — CHOROBY KOBIECE. — Badanie krwi i moczu.

LECZNICA ODPOWIADA NIEZWŁOCZNIE NA ZAPYTANIE LISTOWNE

Godziny przyjęć: codzień od 9—8-ej wieczorem za wyjątkiem pory obiadowej (12-2), w niedziele i święta od 9—12 i od 2—4 po południu w piątek przyjęć niema.

Jeżeli nie możecie osobiście zgłosić się do lecznicy, napiszcie niezwłocznie a lecznica, posiadająca własną aptekę, wyśle wam natychmiast wszelkie żądane leki oraz artykuły higieniczne. Wszystkie wskazówki po przysłaniu znaczka pocztowego (50 ctm) bezpłatnie.

ADRESOWAĆ: LECZNICA POLSKA 90, rue du Faubourg St.-Martin — PARIS X.

LECZNICA POLSKA

18, rue Malher. — PARIS-4^e.

DIATERMIA, DARSONWALIZACJA, LAMPA KWARCOWA (Górskie słońce) Prześwietlanie promieniami RÖNTGENA

CHOROBY WEWNĘTRZNE: płuc, serca, narządów trawienia, reumatyzm, hemoroidy, żylaki

CHOROBY WENERYCZNE I DRÓG MOCZOWYCH: tryper, szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc piciowa

CHOROBY SKÓRY

CHOROBY KOBIECE I AKUSZERJA

Wszelkie operacje w najdogodniejszych warunkach
Dla bezrobotnych znaczne ulgi

BADANIE KRWI I MOCZU

Przyjęcie codziennie od 9 rano do 8 w. W niedzielę od godz. 9—12.

18, r. Malher, Paris (4e) w bramie 1—ep.

Métro: St-Paul. Tel.: Arch. 45-33.

Lekarz specjalista

96, rue de Rivoli, 96. PARIS —

Métro: Chatelet

Najsukuteczniejsze środki przeciw chorobom wenerycznym mężczyzom i kobiet. Leczy prędko choroby krwi i skóry, syfilis, rzeżączkę. Prędkie leczenie żylaków i wrzodów. Własne laboratorium. Bardzo szybko leczy rozdzęte żył. — Mówi po niemiecku.

Przyjmuje chorych codziennie od 9 do 12 i od 2 do 8, w niedzielę od 9 do 12 w pół.

DENTYSTA-LEKARZ

E. M. SMULAR

z paryskiego fakult. medyczn.

Leczenie i usuwanie zębów według najnowszych systemów, bez bólu. Amerykańskie roboty. Złote korony, mostki. Elektryczne sposoby uspokajające ból i wzmacniające zęby i dziąsła. Dla niezamożnych — wielkie ustępstwa. W wielu wypadkach udzielamy swej zgody na płaćcie należności w kilku ratach.

Codziennie od 9 rano do 7 1/2 wiecz. w niedzielę do 1 poł.

48, rue de Dunkerque. PARIS

Métro: Gare du Nord, Barbès, Poissonnière. Telefon: Trudén, 42-79.

Polska LECZNICA UNIVERSELLE

5, rue Euryale-Dehaynin, PARIS 19. (na parterze)

Métro: Jaurès. Tramwaje N° 29, 21, 51. Autobus M.

OPERACJE, CHOROBY PŁUC, SERCA, ŻOŁĄDKA, SKÓRNE WENERYCZNE, KOBIECE, USZU, GARDŁA I NOSA, PROMIENIE, LABORATORIUM NAJNOWSZE METODY LECZENIA
NIEBDAWNO ZOSTAŁ OTWARTY ODDZIAŁ DENTYSTYCZNY.

Przy klinice

**b. Naczelný Lekarz 30 p. Str. Kaniowskich
DOKTÓR POLSKI**

Przy wypadkach przy pracy leczenia darmo.

Przyjęcia: w dnie powszednie od 10—12 i od 4—7 popołudniu.
Prócz tego we wtorki i czwartki do 8 w. W niedzielę od 9—12 rano.

Pierwsza polska szkoła SAMOCHODOWA Im. Hallera

35, rue Boissy-d'Anglas
w podwórzu dom 9 1-sze piętro. — PARIS-8^e

Telefon Elzas 60-91.
(métr. i Nord-Sud: Madeleine i Concorde
Autobus AC od dworca Gare du Nord.)

Tylko dyplom naszej szkoły która jednocześnie daje wam prawo do wolnej jazdy po całej Francji a nawet całej Europie i w kraju. może Wam ułatwić do otrzymania dobrej posady.

Nasza szkoła wyucza Was w 14 dn. kursu jazdy i mechaniki wraz z przejściem egzaminu i otrzymaniem dyplomu szofera mechanika. Cały kurs kosztuje 250 fr.

Podczas kursu dajemy często uczniom prace, a po pracy lekcje.

UWAGA: Uczniom, którzy nie mogą zaraz przyjechać, tym wysyłamy pocztą kurs lekcji teoretycznych. Ci zaś po zaznajomieniu się z tym kursem przyjeżdżają na lekcje praktyczne. Uczniom po zdaniu egzaminu w naszej szkole na Szofera-Mechanika często dajemy posady we Francji i w Polsce polepszając ich byt.

Znajomość jęz. francuskiego nie obowiązuje. Przyjeżdżnym z prowincji, rekomendujemy mieszkanie, od 20 do 25 fr. na tydzień. Informacje wysyłamy bezpłatnie. — Zapisy codziennie od 9-ej do 12 i od 2-7. w niedzielę od 9-5 wieczorem.

Dr. RYPKO i dawn. Dr. VIALARD

POLSCY DOKTORZY SPECJALIŚCI

17, RUE RÉAUMUR, PARIS

Métro: Réaumur-Sébastopol lub Arts et Métiers lub Temple lub République
w pobliżu głównych dworców kolejowych.

Nowe i radykalne sposoby leczenia elektrycznością, serum zastrzykami, choroby weneryczne i dróg moczowych: Syfilis. Tryp. r Szankier. Choroby krwi, skórne, niemoc piciowa. Choroby nerwów, serca, płucne, żołądka i brzuszne. Bóle i reumatyzmy, Badanie krwi. Mocz, Ropy i t. p.

Codziennie od 9 rano do 9 wiecz. w niedzielę od 8 rano do 3 pld.
Dla robotników i urzędników ceny zniżone.

Mówi się po polsku, francusku, niemiecku.

Doktor-Doktorka

Gabinet medyczny polski. Choroby weneryczne, medycyna ogólna. Choroby kobiece i dziecięce przez Doktorkę Polską. Porady listowne bezpłatnie. Wysyłka lekarstw. Porady na miejscu kosztują 15 fr. Przyjęcia od 10 do 12 i od 20 do 22. W niedzielę i czwartki tylko z rana.

Gabinet medyczny Polski mieści się:

1, rue de Provence, PARIS, Métro Le Peletier.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY « POLEXPRESS »

22, Boulevard des Italiens, PARIS (IXe)

Specjalne pociągi pośpieszne po cenach bardzo zniżonych dla wychodźców
polskich powracających do kraju.

**BILETY DO WSZYSTKICH MIAST W POLSCE, do KTÓRYCH BAGAŻ
JEST WYSŁANY BEZPOŚREDNIO**

Najbliższy pociąg specjalny odchodzi

Z PARYŻA, dnia 20 PAŹDZIERNIKA z LILLE dnia 21 PAŹDZIERNIKA

Na dworcu stawić się należy

W PARYŻU, Gare du Nord, dnia 20 października
o godz. 8 wieczorem

W LILLE, dnia 21 października
o godz. 2 w nocy z 20 na-21

BILETY BĘDĄ SPRZEDAWANE DO 8 PAŹDZIERNIKA WIECZÓR

CENY BARDZO ZNIŻONE

ZGŁASZAJCIE SIĘ BEZZWŁOCZNIE

LISTA AJENCJI

MARLES-LES-MINES,
MARLES-LES-MINES
SALLAUMINES
SALLAUMINES
NEUX-LES-MINES
DOUAI,
DOUAI,
LA MADELEINE-lez-LILLE,
BILLY-MONTIGNY,
VALENCIENNES,
BRUAY-en-ARTOIS,
LENS,
LENS,
OIGNIES.
LILLE,
PARIS

M. KRYSIAK, rue Pasteur
M. DEFONTE, 21, rue Pasteur
M. PUDŁOWSKI, rue Nationale, près Cinéma Olympia
M. SCHMITT, rue Nationale
M. PUDŁOWSKI, 254, rue Nationale
INTER-BOURSE, 1, rue Saint-Thomas
KSIĄŻNICA OŚWIATOWA, 57, rue Saint-Jacques
KSIĄŻNICA OŚWIATOWA, 20, avenue Faubert
LIBRAIRIE POLONAISE, 127, rue Nationale
Mme BIANCHI, 5, place de Tournai
P. KRYSIAK, 117, rue de la République
M. MAGROWICZ, Hôtel Polonais, 24, rue de la Gare
POLSKIE BIURO INFORMACYJNE, 27, rue de la Paix.
Mme MAKOWIECKA, Café Polonais, rue du Moulin
AGENCE LUBIN, 21, rue Faidherbe,
« POLEXPRESS », 22, boulevard des Italiens

PO WYMIANĘ (BONÓW) KWITÓW na BILETY KOLEJOWE

WSZYSCY WYJEŹDŻAJĄCY Z LILLE zgłosić się winni do AGENCE LUBIN
21, rue Faidherbe, LILLE

WSZYSCY WYJEŹDŻAJĄCY Z PARYŻA zgłosić się winni do « POLEXPRESS »

dn. 20 PAŹDZIER-
NIKA od 9 do 6-j
GODZINY

22, boulevard des Italiens, PARIS (IXe)

Stosownie do przepisów kolejowych każdy pasażer ma prawo do zabrania do wagonu
nie więcej niż 2-ch walizek ręcznych.

**UWAGA: PRZED NABYCIEM BILETU SPRAWDZIĆ NALEŻY CZY POSIADANY PRZECZ
INTERESOWANEGO PASZPORT JEST WAŻNY NA WYJAZD DO POLSKI. JEŻELI PASZ-
PORT JEST PRZEDAWNIONY, INTERESOWANY WINIEN ZWRÓCIĆ SIĘ BEZZWŁO-
CZNIE DO WŁAŚCIWEGO KONSULATU POLSKIEGO, ZAZNACZAJĄC WYRAŹNIE, ŻE
MA ZAMIAR WYJECHAĆ SPECJALNYM POCIĄGIEM, ORGANIZOWANYM PRZECZ
« POLEXPRESS ».**